

политически размисли и изяви, - поне в границите на разговорите и изказванията. Те вече не спазват в цялата му широта и дълбочина онова традиционно сред циганите уважение и преклонение пред по-възрастната генерация.

Четвърто. Конференцията показва наличието на **една специфична разстановка на политическата ориентация на ромите**, когато тя се проследи по регионален признак. Най-активни отрицатели на всичко положително в живота на ромската общност в нашата страна бяха преди всичко представители на сливенските цигани и някои представители на цигани мюсюлмани от Толбухинско и Кърджалийско. Тъкмо обратното, най-петимни за разумна и правдива оценка на ромския живот в досегашната история на България бяха най-вече представителите на софийските цигани (или поне на голямата част от тях).

Констатираната регионална разлика в случая не бива да се вземе като идеално чисто доказателство за настроенията и оценките на ромите у нас към българите и България. Още повече, че тя е свързана с един делегатски състав, който, както вече бе казано, е селективно подбран и изведен на преден план. И все пак тази констатация не бива изобщо да се елиминира и остава без внимание, тъй като дълбоко в нея се крият реални процеси и тенденции, които трябва да бъдат осветлени възможно най-пълно и правдиво.

По принцип, софийските цигани са свидетели на по-динамични и бурни промени - изобщо в столицата и конкретно в техния живот, както невинаги могат да се отбележат в живота на циганите извън столицата. Софийските цигани наблюдават съвсем пряко и от близо върховите изрази на държавния, политическия и духовен живот у нас, поради което могат да си изработят по-комплексно виждане за промените в обществото и в техния живот, а следователно и да вземат по-трезва оценка за интимната и дълбоко същностната природа на съвременните взаимоотношения между българи и цигани.

Разбира се, току-що казаното не бива да се абсолютизира и идеализира. Това е така, защото ако между столичните и нестоличните цигани има разлика, то самите столични цигани са сами своеобразни "провинциали" в собствения си